

**«Шиелі аудандық көп бейінді орталық ауруханасы» ШЖҚ КМК -ның
Корпоративтік этика және мінез-құлыш кодексі**

I-тарау. Жалпы ережелер

1.1. Шаруашылық жүргізу құқығындағы «Шиелі аудандық көп бейінді орталық ауруханасы» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорынының (әрі қарай – *Кәсіпорын*) Корпоративтік этика және мінез-құлыш кодексі (әрі қарай – *Кодекс*) Қазақстан Республикасының заңнамасына, ішкі нормативтік құжаттарына, жалпы қабылданған іскерлік мінез-құлыш нормалары мен стандарттарына сәйкес әзірленді және *Кәсіпорынның* барлық қызметкерлеріне колданылады.

1.2. Осы Кодектің мақсаты *Кәсіпорындағы* корпоративтік мәдениетті арттыруға, адалдық, ашықтық және өзара көмек атмосферасын қалыптастыруға ықпал етуге, әріптестермен қарым-қатынас жасау кезінде *Кәсіпорын* қызметкерлерінің мінез-құлышының жалпы қағидаттары мен ережелерін белгілеу болып табылады.

1.3. Осы Кодекте тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер колданылады:

1) Корпоративтік этика – *Кәсіпорын* қызметінде оның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері басшылыққа алатын корпоративтік қарым-қатынастың этикалық қағидаттары мен нормаларының жиынтығы;

2) Мұдделі тараптар – заңнама нормаларына, жасалған шарттарға (келісімшарттарға) немесе жанама (жанамалау) орай *Кәсіпорын* қызметіне, олардың өнімдеріне немесе қызметтеріне және осыған байланысты әрекеттерге әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жеке тұлғалар, заңды тұлғалар, жеке немесе заңды тұлғалар топтары;

Байқау кеңесінің мүшелері, *Бас дәрігер*, қызметкерлер, науқастар, жеткізушилер, мемлекеттік органдар, кредиторлар, инвесторлар, қоғамдық үйымдар, *Кәсіпорын* қызметі үшін жүзеге асырылатын өнірлердің тұрғындары мұдделі тараптардың негізгі өкілдері болып табылады.

3) Мұдделі тұлға – заңдарда және жарғыда көзделген құқықтарын іске асыру *Кәсіпорын* қызметімен байланысты тұлға.

4) Жалғыз қатысушы – *Кәсіпорынның* жарғысында айқындалатын *Кәсіпорынның* жоғары органы;

5) Лауазымды адамдар –Кәсіпорынның бас дәрігер, оның орынбасарлары;

6) Мұдделер қақтығысы –Кәсіпорын қызметкерінің жеке мұддесі оның лауазымдық міндеттерін бейтарап орындаудына ықпал ететін немесе ықпал етуі мүмкін жағдай;

7) Корпоративтік мәдениет – бұл Кәсіпорынғатән күндылықтар, қагидаттар, мінез-құлыш нормалары және қатынастар;

8) Қызметкер –Кәсіпорын мен еңбек қатынастарында тұратын және жұмысты еңбек шарты бойынша тікелей орындаудын тұлға.

9) Кәсіпорын Кодекстің ережелерін лауазымды тұлғалармен, қызметкерлермен және мұдделі тұлғалармен өзара қарым-қатынастарда, стратегиялық маңызды, сондай-ақ Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері тап болатын күнделікті жағдайларда корпоративтік шешімдер қабылдау үшін қабылдайды және ұстанады.

II-тaraу. Кәсіпорын құндылықтары

10. Кәсіпорынның басты құндылығы – адам денсаулықтары, сондықтан Кәсіпорыноларды үнемі жетілдіруге тырысады.

11. Патриотизм. Кәсіпорынның қызметі Қазақстан Республикасын құқықтық, экономикалық және техникалық жаңғыртуға бағытталған, Кәсіпорынның барлық қызметкерлері Қазақстанның дамуына және өз мемлекетінің әлемдік нарыктағы орнын нығайтуға жәрдемдесуге үмтүлады.

12. Төзімділік. Кәсіпорынның әрбір қызметкерінің Қазақстан Республикасының Конституциясымен өзіне кепілдік берілген құқығы бар, сондай-ақ Кәсіпорынтарапынан тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мұліктік жағдайына, жынысына, жасына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша қандай да бір кемсітушіліксіз өзіне әділ қарым-қатынасты талап етуге құқығы бар.

10. Кәсібилік. Кәсіпорынның әрбір қызметкери өзінің барлық білімін, іскерлігін және дағдыларын толық іске асыруға үмтүлады, жалпы Кәсіпорынның табысы оның қызметіне байланысты екенін түсіне отырып, өзінің лауазымдық міндеттеріне жауапкершілікпен және адал қарайды.

11. Жауапкершілік. Жауапкершілік жұмысты сапалы орындауға, коршаған ортани сақтауға, қызметкерлерді олардың өмірі мен денсаулығына тәнетін кез келген қауіптен қорғауға, қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге деген үмтүлісіміздан көрінеді. Кәсіпорынның қызметкерлері өз жұмысының нәтижесі мен сапасы үшін жауапты болады.

12. Құрметтеу. Кәсіпорынның әрбір қызметкери өз әріптестерінің пікірін, көзқарастарын, ұстанымдарын түсінеді және құрметтейді және туындаған кез келген мәселелерді тілекtestіkпен талқылауға дайын.

13. Ардагерлерге қамкорлық. Кәсіпорын көп жыл мемлекет игілігі үшін осы салада жұмыс істеген адамдарға моральдық және материалдық қолдау көрсету арқылы қамкорлық жасайды.

14. Кәсіпорынның іскерлік беделін сақтау. Кәсіпорынның әрбір қызметкери Кәсіпорынның қоршаған ортаниң жай-күйін жақсартуға, мемлекет

пен халықтың болашағына қамқорлық жасауға, Қазақстан Республикасының экономикалық жай-күйін нығайтуға және халықаралық байланыстар мен Қазақстанның әлемдік нарықтағы ұстанымын күшетуге бағытталған қызметінің бейбіт сипаты туралы саясатын насиҳаттауға тиіс екенін түсінеді.

15. Үнтымақтастық. Қесіпорынның әрбір қызметкері Қесіпорынның барлық бәлімшелерінің қызметі Қесіпорынның бірыңғай миссиясына қол жеткізуғе бағытталғанын түсінеді, сондықтан Қесіпорынның қызметкерлері әріптестерімен достық, жауапты және кәсіби деңгейде қарым-қатынаста болуға, жедел және стратегиялық міндеттерді шешуде бір-біріне көмектесіп, жәрдемдеседі.

16. Дамыту. Қесіпорынның әрбір қызметкері үнемі дамуға, окуға, жаңа тәжірибе жинауға, өз бетінше білім алумен айналысуға және өз біліктілігін арттыруға үмтүлады, ал басшылық бүған жан-жақты ықпал етеді.

7. Сенім. Қесіпорын және әрбір қызметкер өзінің өзара қарым-қатынасы мен процестерін сенім негізінде құрады. Қесіпорынға сенім білдіру оның іскерлік беделіне, істерді жауапты жүргізуге, кәсіби қызмет қағидаттарына негізделеді.

18. Жақсарту. Қесіпорынның әрбір қызметкері тұрақты жақсарту жүйесінің қағидаттары мен әдістерін түсініп және қабылдай отырып, өз қызметін үнемі жетілдіруге үмтүлады.

19. Қесіпорында сыйбайлас жемқорлыққа жол бермеу. Қесіпорынның әрбір қызметкері Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қесіпорынның ішкі құжаттарында белгіленген таланттарды сақтай отырып, сыйбайлас жемқорлыққа төзбеушілік танытады.

III-тарау. Қесіпорын қызметінің қағидаттары

20. Жауапкершілік қағидаты.

1. Қесіпорын қызметінің қоғам үшін құндылығы материалдық ігіліктер жасау мен жұмыспен қамту, коммуналдық өнім өндіру болып табылады. Бұл үшін Қесіпорын ең алдымен өзінің экономикалық тұрақтылығы мен өмір шеңдігін қолдауы керек.

2. Сонымен бірге Қесіпорын қызметкерлер, тұтынушылар, жалғыз қатысушы және корпоративтік қатынастардың басқа қатысушылары алдындағы барлық жауапкершілікті түсінеді. Қесіпорын өз жеткізушілері мен бәсекелестерін құрметтейді және өз қызметін ашық және ашық түрде жүзеге асырады. Қазақстан Республикасының аумағында әрекет ететін заңды тұлға ретінде Қесіпорын өз елінің барлық заңнамалық және құқықтық нормаларын сақтайды, ал квазимемлекеттік сектордағы қәсіпкерлік субъектісі ретінде Қесіпорын сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және оларды жою үшін жергілікті, мемлекеттік, тұтынушылармен және өзге де қоғамдастықтармен ашық өзара іс-кимыл жасайды.

3. Кодексте көзделген әдептілік қағидаттарын ұстану және Қесіпорынның іскерлік беделін сақтау Қесіпорынның негізгі міндеттерінің бірі болып табылады.

21. Кәсіпорын:

- а) өзінің технологиялық функцияларын сенімді орындағаны үшін;
- б) Кәсіпорын өз қызметін жүзеге асыратын әкімшілік бірліктердің жергілікті атқарушы органдарымен сындарлы өзара іс-қимылы үшін;
- в) барлық мұдделі тұлғаларға өз қызметі туралы акпаратты ашық бергені үшін;
- г) Кәсіпорын және оның кәсіпорындары қызметі ауданындағы экологиялық қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау үшін;
- д) тұтынушыларға өз қызметтерін уақтылы төлеген жағдайда, оларды үздіксіз ұсынғаны үшін;
- е) өз қызметкерлеріне қауіпсіз жұмыс орындарын ұсынғаны үшін;
- ж) қызметкерлерге қәсіби өсуге мүмкіндік бергені үшін;
- з) еңбекке ақы төлеу мен ынталандырудың әділ жүйесі үшін;
- и) адад бәсекелестік үшін;
- к) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы нормативтік актілер талаптарының сақталуы үшін жауапты.

22. Сенім қағидаты.

1) Кәсіпорынғабасшылықты жалғыз қатысуши тарапынан жоғары сенім дәрежесі берілген Кәсіпорынның лауазымды адамдары жүзеге асырады. өз кезегінде, Кәсіпорынның қызметкерлеріне Кәсіпорын тарапынан белгілі бір дәрежеде сенім беріледі және оның ресурстарын қорғауға шақырылады.

2) Осыған байланысты Кәсіпорынның лауазымды адамдарының, сондай-ақ қызметкерлердің Кәсіпорынның мүмкіндіктерін немесе ресурстарын пайдалана отырып, өзінің қызмет жағдайынан жеке пайда табуға құқығы жок. Олар Кәсіпорынның ресурстарына ұқыпты, ұқыпты және үнемді болуға, оның мақсаттарын құрметтеуге және оның имиджін сактауға тырысуы керек.

23. Қысымшылықты болдырмау қағидаты.

1) Қазақстан Республикасының заңнамасы еңбек саласындағы кемсітушілікке тыйым салады. Әркімнің өз еңбек құқықтарын іске асырудатен мүмкіндіктері бар. Ешкімнің еңбек құқықтарына шек қойылмайды немесе оларға байланысты оларды іске асыруда қандай да бір артықшылықтар алынбайды:

- а) жынысы немесе гендерлік қатыстылық;
- б) ұлты, жасы, азаматтығы;
- в) нәсілі, тері түсі немесе ұлты, тілі;
- г) дін, мұліктік және лауазымдық жағдайы, жүктілік;
- д) қызметкердің тұрғылықты жеріне, қоғамдық бірлестіктерге қатыстылығына, сондай-ақ оның іскерлік қасиеттері мен енбегінің нәтижелеріне байланысты емес басқа да мән-жайларға қатысты көрсетіледі.

1) Кәсіпорын ауызша, сондай-ақ физикалық немесе визуалды түрде қанағаттанарлықсыз қарым-қатынасқа, қысым көрсетуге немесе қорлайтын мінез-құлыққа үзілді-кесілді жол берілмейді деп санайды.

2) Корқыту немесе зорлық-зомбылық немесе физикалық қорлау мүлдем қолайсыз. Кәсіпорынжұмыс орнында ешқандай қысымшылыққа, соның ішінде нәпсілік қол сұғушылыққа және агрессиялық мінез-құлыққа төзбейді.

3) Әділдікке, теңдікке, құрмет пен абырайға бірінші дәрежелі мән бере отырып және кемсітушілікке, қысымшылық пен агрессияға жол бермей, Кәсіпорынжұмысқа келгендердің барлығына өзінің әлеуетін толық көлемде аша алатынына сенімділік пен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

4) Кәсіпорын өзінің кім болып табылатынына қарамастан, жұмыс орнындағы қызметкерлердің қадір-қасиетін құрметтеуді жақтайды: қызметкер, басшы, іскерлік серіктес, Тапсырыс беруші, кеңесші немесе келуші.

5) Кәсіпорын ұжымда салауатты микроклиматты бұзы фактілерін жасырмауга шақырады, оның ішінде әріптестердің мінез-құлқы ыңғайсыз болған кезде, қызметкер әріптестерінің жұмыс орнындағы лайықсыз мінез-құлқының күәсі болған кезде, қызметкерге корқыту келіп түскен және/немесе қысым кәрсету және/немесе зорлық-зомбылық жасалған кезде. Егер заңнамада осынданың тыйым салулар реттелмеген жағдайда, Кәсіпорын қызметкерлердің тиісті мінез-құлқының неғұрлым жоғары стандарттарын және жол берілген бұзушылықтар үшін олардың жауапкершілігін дербес белгілейді.

Қалыптасқан жағдайды осынданың теріс қылықты тікелей жасаған адаммен реттеу мүмкіндігі болмаған жағдайда, қызметкер Кәсіпорынның адами ресурстарды басқару департаментіне жүгінуі керек.